

Valsts prezidents: mākslīgā intelekta regulējums būtu jāatbalsta ar investīcijām tehnoloģijās

Publicēts: 08.06.2023.

Egils Levits

Valsts prezidents Egils Levits šodien uzrunāja “Riga StratCom Dialogue” konferences dalībniekus, pievēršot uzmanību atsevišķiem pamatprincipiem mūsdienu konfliktos, kas “kļūst arvien svarīgāki šajā nestabilajā gadsimtā”. E. Levits atzīmēja, ka “ir izteikts pieņēmums, ka mūsdienu konflikti sastāv no trim elementiem – fiziskā, kibernetiskā un kognitīvā.”

Runājot par kara fizisko izpausmi, Valsts prezidents uzsvēra: “Kremlis ļoti labi zina, ka NATO ir aizsardzības alianse. Tas zina, ka panākt 31 (drīzumā 32) dalībvalsts vienprātību, lai uzbruktu Krievijai, ir gandrīz neiespējami, ja vien Krievija neuzbruks NATO pirmā. Krievija to nedarīs, jo tā zina, ka tas novedīs pie katastrofālas sakāves. Citiem vārdiem sakot, Krievija izmanto tā dēvētos NATO “draudus”, lai iekšējai auditorijai izskaidrotu savu militāro nekompetenci Ukrainā.”

Savukārt Eiropas Savienība ar tās demokrātijas, labas pārvaldības, tiesiskuma un individuālo brīvību modeli ir tiešs, eksistenciāls drauds Krievijas agresīvajai autokrātijai, sacīja E. Levits, piebilstot: “Ja Putins tic tam, ko viņš pats saka, tad funkcionējoša demokrācija ar eiropiskām vērtībām Ukrainā ir kā infekcija, kuru nevar apturēt pie Krievijas robežas.”

E. Levits arī pievērsās kibertelpas centrālajai lomai hibrīdkara apstākļos, tajā pašā laikā akcentējot to, ka “mēs nedrīkstam aizmirst kibertelpas fizisko komponentu. Tajā skaitā zemūdens kabeļus, kā arī satelītus, pa kuriem tiek nodrošināti sakari.”

Pievērsoties mākslīgā intelekta straujajai attīstībai, Valsts prezidents īpaši uzsvēra nepieciešamību pēc straujas likumdošanas normu izstrādāšanas, kā arī tādu tehnoloģiju radīšanas, kas spētu atpazīt faktus no viltojumiem. “Simboliski izsakoties, ir jau *bez piecām minūtēm divpadsmit*, lai mēs vēl spētu atrast īsto ceļu. Mums ir jārada juridiski risinājumi mākslīgā intelekta laukā, kas

regulē mūsu uzvedību, līdzīgi kā mēs demokrātiskās valstīs sadzīvojam ar neskaitāmām citām likumdošanas normām dažādās nozarēs,” sacīja E. Levīts. Pretējā gadījumā mākslīgais intelekts, cilvēku nespēja atšķirt faktus no viltojumiem, būs tiešs drauds demokrātijai, viņš atzīmēja.

Turpinot par mūsdienu konfliktu kognitīvo aspektu, Valsts prezidents brīdināja, ka “milzīga ietekme būs mākslīgā intelekta radītajai dezinformācijai. Es pieņemu, ka visiem šeit klātesošajiem ir skaidrs, ka informatīvais karš ir par faktiem, bet kognitīvais karš ir par emocijām. Tā ir faktu cīņa pret emocijām.”

Pievēršoties darbam pie Eiropas mēroga likumdošanas radīšanas šajā laukā, E. Levīts norādīja, ka gan Eiropas Savienība, gan Eiropas Padome strādā pie pirmajiem noteikumiem mākslīgā intelekta regulējumam. Viņš atzīmēja, ka “pašreizējā posmā tajos nav pietiekami ņemts vērā nesen rādītais *ChatGPT*”, izsakot cerību, ka pirms paredzētās publicēšanas abos projektos tiks veikti uzlabojumi atbilstoši mākslīgā intelekta straujajai attīstībai.

E. Levīts arī atzīmēja, ka mākslīgā intelekta regulējums būtu jāatbalsta ar investīcijām – arī no valstu puses – tehnoloģijās, kas varētu novērst vismaz dažus mākslīgā intelekta radītos riskus. Piemēram, mākslīgais intelekts varētu izstrādāt rīkus, lai atpazītu dziļus viltojumus, kas var būt arī viltus ziņu mērķtiecīgas dezinformācijas kampaņas.

Optimistiskākais redzējums ir tāds, ka notiktu mūžīga konkurence par mākslīgā intelekta destruktīvu izmantošanu un aizsardzības rīkiem, kuros arī tiks izmantots mākslīgais intelekts, sacīja Valsts prezidents.

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidents-maksliga-intelekta-regulejums-butu-jaatbalsta-ar-investicijam-tehnologijas>